

denterne for de kollegiale retter må have en fast indtægtsgivende beskæftigelse ved siden af sit egentlige arbejde. Efter Præsidentrådets praksis afgør rådet alene, om beskæftigelsen efter sin art er forenelig med dommerstillingen. Rådet tager således ikke stilling til, om beskæftigelsen har et sådant omfang, at overtagelse af hvervet af denne grund kan give anledning til betænkeligheder.

Bestemmelsen i § 47 omfatter kun fast bibeskæftigelse. Det er endvidere kun indtægtsgivende beskæftigelse, der kræver tilladelse.

Tilladelseskrauet i § 47 antages ikke at omfatte hverv, som ifølge lovgivningen skal indehaves af dommere eller personer, som opfylder betingelserne for at blive udnævnt til dommer. Langt de fleste af de hverv, som er omfattet af tilladelseskrauet i § 47, giver ikke rådet anledning til betænkeligheder, og tilladelse kan derfor forventes meddelt. Tilladelse kan dog ikke forventes meddelt, hvis det drejer sig om hverv som medlem af bestyrelsen eller andre ledelsesorganer i erhvervsdrivende virksomheder. Også medlemskab af bestyrelsen for erhvervsdrivende fonde giver rådet anledning til overvejelser. Jo snævrere den reelle erhvervs-mæssige tilknytning er, jo større tilbageholdenhed vil der være med hensyn til at give tilladelse hertil.

Reglerne om bibeskæftigelse er i øvrigt beskrevet i betænkningen side 351-352.

6.1.3. Regler om honorering af bibeskæftigelse

For så vidt angår offentlig bibeskæftigelse har Finansministeriet ved cirkulære af 4. juni 1986 om særskilt vederlæggelse m.v. fastsat regler for, i hvilke tilfælde tjenestemænds deltagelse i råd og nævn m.v. kan vederlæggelse særskilt. Ifølge cirkulæret kan der kun ske særskilt vederlæggelse til tjenestemænd for deltagelse i råd og nævn m.v., såfremt hvervet ikke betragtes som en tjenestepligt. For så vidt angår dommere, er dette kun tilfældet for hverv inden for retsvæsenets område. Uden for retsvæsenets område er dommere kun tjenstligt forpligtet til at udføre hverv for staten, når der er indgået en såkaldt »dommeraftale« om vederlag.

En dommeraftale indgås mellem Justitsministeriet – efter konkret bemyndigelse fra Finansministeriet – og Den Danske Dommerforening vedrørende fastsættelse af vederlag for forskellige offentlige hverv. Justitsministeriet indgår også aftaler for hverv, der henhører under en anden ressortmyndighed.

Der er ikke fastsat generelle regler om honorering af privat bibeskæftigelse. Honorarberegningen i voldgiftssager tager dog i en vis udstrækning udgangspunkt i advokaternes salærtakster, hvor salæret for procedure bestemmes efter klientens økono-

miske interesse i sagens udfald efter en nærmere fastsat skala.

For så vidt angår omfanget af dommeres bibeskæftigelse, størrelsen af honorarerne og undersøgelserne i forbindelse hermed henvises til betænkningen side 352-356 og side 358-363.

6.2. Domstolsudvalgets overvejelser

6.2.1. Bør dommere have bibeskæftigelse?

Der er i Domstolsudvalget enighed om, at spørgsmålet om dommeres bibeskæftigelse ikke kan besvares helt generelt, men bør afklares ved en gennemgang af de enkelte former for bibeskæftigelse. Ved denne gennemgang bør der lægges vægt på både de habilitetsmæssige og arbejdsmæssige hensyn.

Et flertal i udvalget (14 medlemmer) mener, at denne gennemgang skal ske ved en konkret afvejning af fordele og ulemper, der er forbundet med dommerdeltagelse i det enkelte bierhverv. Flertallet henviser i den forbindelse bl.a. til, at en række hensyn taler for, at en adgang til bibeskæftigelse opretholdes, herunder den større bredde i domstolenes indsigt i samfundsmæssige forhold, som dommeres varettagelse af hverv ved siden af hovedstillingen bidrager til, og at dommeres deltagelse i bl.a. offentlige nævn og råd anses for på afgørende måde at bidrage til, at sagerne behandles så betryggende som muligt.

Et mindretal (2 medlemmer) har det standpunkt, at udgangspunktet bør være, at adgangen til bibeskæftigelse afskaffes, således at dette udgangspunkt kun fraviges på grundlag af en konkret argumentation, der viser, at der utvivlsomt ikke er nogen betænkelighed ved den pågældende type bibeskæftigelse.

For så vidt angår dommerdeltagelse i offentlige og private nævn og råd, hvis afgørelser kan indbringes for domstolene, går et flertal i udvalget (10 medlemmer) ind for, at dommere på alle niveauer fortsat bør kunne medvirke i arbejdet i disse organer. En opgivelse af dommeres deltagelse i disse organer kunne således meget vel føre til overvejelser om oprettelse af forvaltningsdomstole, som vil have meget vidtgående konsekvenser af organisatorisk karakter, eller til, at andre end dommere måtte beklæde formandsposterne. Flertallet finder endvidere ikke, at der ud fra habilitetsmæssige betragtninger er grund til at afskære dommere fra at fungere som nævnsformænd. Det er dog flertallets opfattelse, at man for hvert enkelt nævn og råd må vurdere, om der er tilstrækkeligt behov for dommermedvirken.

Et mindretal (4 medlemmer) går ind for, at dommeres medvirken i disse nævn bringes helt til ophør. Disse medlemmer henviser bl.a. til, at dommerdelta-